

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VIII. legegintzaldia

Iruña, 2013ko maiatzaren 22a

54. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioa berrantolatzekoa. Aurkeztutako osoko zuzenketak (2. or.).

E SAILA:

Jabeldurak, mozioak eta adierazpen politikoak:

—Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da beharrezkoak diren neurriak har ditzan, Cintruenigoko udal dermioan Iruña-Madril errepideko bidegurutzearen alternatibako lanak lehenbailehen egiteko. Sustapen Batzordeak onetsia (11. or.).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioa berrantolatzekoa.

AURKEZTUTAKO OSOKO ZUZENKETAK

Legebiltzarreko Erregelamenduko 130. artikuluan ezarritakoa betez, Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioa berrantolatzeko Foru Lege proiektuari aurkezturiko osoko zuzenketak Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu daitezzen agindu dut. Proiektu hori 2012ko azaroaren 9ko 92. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Iruñean, 2013ko maiatzaren 14an

Lehendakaria: Alberto Catalán Higuera

1. ZUZENKETA

MANU AYERDI OLAIZOLA ETA PATXI LEUZA GARCÍA JAUNEK PARLAMENTU-TALDEAK AURKEZTUA

Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioa berrantolatzeko Foru Lege proiektuari aurkeztutako osoko zuzenketa, hura Nafarroako Gobernuari itzultzekoa.

Zioak: Foru lege proiektu honen bitartez, Nafarroako Gobernuak bete nahi du Parlamentuak eman zion agindua, Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko Foru Legeko VII. titulu aldutzen duen martxoaren 17ko 4/2011 Foru Legeko lehen xedapen gehigarriaren bitartezkoa, zeinaren bidez 2012ko irailaren 30a baino lehen, lege proiektu bat igorri behar zuen Parlamentura Gobernuak, "non arautuko baitira Nafarroako toki entitateen mapa eta antolamendua; proiektu horrek errespetatu beharreko printzipioak izanen dira subsidiarotasuna, eskumenen argitasuna, finantza-nahikotasuna eta lurralde-elkartasuna."

Gure ustez, halere, une honetan guztiz lekuz kanpokoa da halako proiektu bat eztabaidatzen hastea, non Nafarroako toki entitateentzako berrantolamendu-sistema bat ezartzen den, epe ertainean entitate horiek egonen diren eskumen- eta finantza-esparrua kontuan izan gabe.

Toki entitate batzuetarako proposatzen den antolamenduaren egokitasunaz erabakitzea etxea teila-teila eraikitzen hastea bezalakoa da, zeren eta kasuko toki administrazioek ez baitituzte une hauetan ezagutzen ez garatu behar dituzten eskumenak, ez eta eskumen-betebehar horiei aurre egiteko izanen dituzten baliabideak ere.

Subsidiarotasunaren eta eskumen-argitasunaren printzipioak. Gobernuak aurkeztu beharreko lege proiektuak printzipio horiek bete beharko litzuke. Halere, komeni da gogoraraztea proiektua Nafarroako Parlamentuari aurkeztzen zaiola, hain zuzen ere, Nafarroan indarra duen lege-esparruaren arabera (Nafarroako Toki Administrazioari buruzko 6/1990 Foru Legeko 29. artikulua) Nafarroako udalek dauzkaten Estatuko udal guztiei legedi indardunak aitortzen dizkien eskumenak. Zentzu horretan, gure toki entitateek garatzen duten egungo eskumen-zerrenda Toki-araubidearen oinarriak ezartzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legeak finkatzen du. Bada, Estatuko Gobernuak, berehala etortzekoa den toki administrazioari buruzko lege-erreforma baten bitartez, eskumen-zerrenda hori errotik moztu nahi du goragoko mailako beste administrazio batzuen mesedetan, Europan aitortuta dagoen subsidiarotasun printzipioaren guztiz aurkakoa den birzentralizazio-ildo bati jarraituz.

Testuinguru horretan, eta Estatuko legedi berriak Nafarroako foru araubidearen berezko berezitasunak errespetatuko balitu ere, eskumenen arloa dela-eta Estatuko legedira egiten den igorpenak berarekin ekartzen du gure toki entitateak ezinbestez ukituta suertatzea eta azkenean eskumen gutxiago garatu behar izatea, nahiz eta herritarrengandik hurbilen dauden administrazioak izan, eta, hurbiltasun hori dela eta, sentiberagoak eta eraginkorragoak izan haien eskakizunak betetzeko orduan. Horrenbestez, eskumen-argitasunaren izpirik ere ez dago une honetan.

Finantza-nahikotasuna Behin epe ertainean toki entitateek garatu beharreko eskumenak argitu-ta, guztiz ezinbestekoa da, maparen antolaketa finkatu baino lehen, adostasun handi bat lortzea toki entitateen egungo finantzaketa-sistema berraztertzearen inguruan, toki entitateei bermatze aldera beren eskumen-betebeharrak aurrera eramateko behar den nahikotasun finantzarioa. Lan hori, hala eta guztiz ere, urtebete geroratzen da, eta urtebete horretan Parlamentura toki finantziatorako arau-proiektu bat igorriko da. Horrenbestez, ez da bideragarria, ezta ere, proposatzen den toki mapak nahikotasun finantzarioaren printzipioa betetzea, zeren eta nahikotasun hori oraindik ere finkatu gabe baitago. Gainera, jotzen dugu finantzaketaren esparru berri hori definitzeko aurretiazko lan horretan parte hartu beharko lukeela egun dauden toki entitate ezberdinen ordezkari-tza zabal batek, eta parte-hartze horren bitartez baloratu ahalko liratekeela gure erkidegoko lurralde-errealitate desberdinetatik eratortzen diren arazo desberdinak.

Lurralde-elkartasuna. Gobernuak aldebakartasunez planteatu duen hasierako antolamendudiseinua egin da prestaketa prozesuan kontuan izan gabe toki entitateen iritzia, eta haiekin aztertu gabe zein alde on eta alde txar dituen egungo ereduak, eta neurtu gabe, halaber, zein aukera egon daitezkeen antzemandako gabeziei konponbidea emateko. Bada, ukitutako entitateen hasierako partaidetza-defizit horretatik abiatuta, proposatzen da udal eskumeneko zerbitzuak ematea lurralde osorako bakarra izanen den formula baten bitartez, "interes orokorreko mankomunitate" deitutako en bitartez –askotarikoak, dimentsio geografikoari eta biztanle-dimentsioari dagokienez, eta horietako bakoitzean errealitate guztiz desberdinak sartuz-. Zalantza egiten dugu lurralde bakoitzaren berezko arazo eta berezitasunei formula horren bidez erantzun asegarria emanen ote zaien. Gainera, formulak urrutiratze bat ekar lezake udal ordezkari-ek zerbitzu jakin batzuek eginiko kudeaketaren gaineko kontrol politikoa, zeren eta ez baita aurreikusten zuzeneko hautaketako formularik entitate berri horientzat, egungo mankomunitateen formulari jarraituta. Horrela, bada, uste dugu foru lege proiektu honek, Nafarroako toki entitateen antolamendua egiterakoan, ez dituela betetzen, adierazitako arrazoiak tarteko, subsidiarotasun, eskumen-argitasun, nahikotasun finantzario eta lurralde-elkartasun printzipioak. Horrenbestez, foru lege proiektuaren osoko zuzenketa hau izenpetzen dugu, proiektua Gobernuari itzul dakion.

2. ZUZENKETA

ARALAR-NAFARROA BAI ETA BILDU-NAFARROA PARLAMENTU-TALDEEK AURKEZTUA

Osoko zuzenketa, ordezeko testuduna, Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioa Berrantolatzeke Foru Lege proiektuari aurkeztua.

ZIOEN AZALPENA

Azken urteotako bilakaera historikoak agerian utzi du Toki Administrazioari buruzko 6/1990 Foru Legearen zenbait artikulua zaharkituta daudela eta garai berriek bere postulatu-tak asko egokitzea eskatzen dutela. Esan dezakegu, hala ere, lege horren planteamendu orokorra, Nafarroarentzat Toki Administrazio sendo eta irmoa oinarri duena, erabat dagoela indarrean eta lehentasunezko abiapuntu izan behar duela planteatzen den edozein erreformarako. Horrela izan da beti, salbu eta historiaren garai ilunenetan, eta horrela jarrai dezala da gure asmoa.

Beraz, zalantzan jarri beharra dago zenbait justifikazio, zeinak, ustezko aurrekontu-eutsigarritasun bat helburu, Toki Administrazioari akats ugari egozten baitizkiote, datu errealean azterketa objektiboan oinarritu gabe. Izan ere, egiaztatuta dago Estatuaren Administrazio Publikoak guztira duen zorretik % 5 soilik dagokiola Toki Administrazioari, eta, % 5 horretatik, erdia baino gehiago entitate bakarrak pilatutako zorra da, Madrilgo Udalak hain zuzen.

Nafarroan, egoera ez da desberdina. Hemen ere, Administrazio Publikoak guztira duen zorra hartzen badugu, ikus dezakegu toki entitateei dagokiena oso txikia dela, eta ia dena Nafarroako Foru Komunitatean biztanle gehien dituzten bi udal handienei dagokiela. Horrenbestez, eutsigarritasun ekonomikoaren bidez justifikatzea 6/1990 Legearen erreforma ez da batere logikoa, Kontuen Ganberaren ohiko txostenek adierazten dutenez. Aitzitik, badirudi argudio hori erabiltzen duenak aitzakia bat bilatzen duela udalen finantzaketa murrizteko. Toki Administrazioari buruzko 6/1990 Foru Legearen sakoneko erreforma bat planteatzea aprobetxatu egin behar da nabarmentzeko hautetsiek Nafarroako udal eta kontzeju guztietan eskuzabalki egiten duten lanaren balioa, eta, era berean, bere lanaren alde apustu egiten jarraitzeko, konbentzituta baikaude udaletako lana krisigaraiotan eta garai hobeetan eredugarria eta ordezkazina dela.

Nafarroako toki entitateek behar duten erreformaren oinarri izan behar dute gure lurreen dagoen tradizio munizipalaren errespetua eta Toki Admi-

nistrazioaren balioen sendotzea, hau da, herritarrengandik hurbilenekoa den erakundea izatearen balioarena eta subsidiarotasunaren printzipioaren azken buruko euskarri eta euskarri nagusia izatearen balioarena. Planteamendu zentralistetatik urrun, betiere, horien asmoa bada udal autonomia itotzea, eskumenak kenduz, finantzaketa murriztuz edo, besterik gabe, toki entitate asko desagerraraziz dekretuz eta kontsultatu gabe.

Nafarroako Gobernuak aurkeztutako lege proiektuari aurkeztutako testu alternatibo honek planteatzen duen erreformak aurkakoa bilatzen du. Hain zuzen ere, bilatzen duena da indartzea udal errealitatea eta Toki Administrazioa oro har; indartzea, halaber, administrazio horren autonomia eta gaitasunak, horretarako finantzaketa justu bat planteatuz, eskumenen banaketa egoki bat duena, eta berrantolaketa administrazio harmoniatsu bat ere baduena, aldez aurretik finantzen eta eskumenen errealitatearen azterketa bat eginda eta haren ondorio logiko gisa, izan ere horrela baizik ezin izanen dira zehaztasunez planteatu lortu nahi diren efizientzia eta efikazia, eta horrela bakarrik saihestuko dira denok txarresten ditugun bikoiztasunak eta gastu alferrikakoak.

Era berean, testua berritzeak ematen duen aukera aprobetxatuta, herritarrek toki entitateen funtzionamenduan eta erabakietan duten parte hartzea areagotzeko proposamenak ere sartu dira, bai eta udal kontratazioari buruzko beste batzuk ere, zeinak kontratazioaren ikuspegi sozialean sakontzera bideratutako proposamenak baitira.

Amaiera gisara, komeni da ez ahaztea Nafarroako toki entitateen autonomiaren eta borondatez-kotasunaren printzipioekiko errespetua balio saihestezina dela Administrazio Publikoarentzat.

Lehenengo artikulua.

1. Foru lege honen xedea da ezartzea zein diren Nafarroako Foru Komunitateko Toki Administrazioaren berrantolaketa agindu behar duten oinarriak, betiere printzipio hauekin bat: subsidiarotasuna, eskumenen argitasuna, nahikotasun finantzarioa, aurrekontu-egonkortasuna, lurralde-elkartasuna eta itzulezintasuna. Berrantolaketa horrek berarekin dakar, halaber, toki entitateekin zerikusia duten beste alderdi batzuen egokitzapena, eta lege proposamen honek alderdi horiei ere heltzen die: entitateen finantzaketa, herritarren parte-hartzea eta eskumenen banaketa.

2. "Eskumenen argitasuna" horrela ulertuko da: toki entitateek, horrela dagoelako zehaztuta Foruaren Hobekuntzaren 46. artikuluan, Toki Araubideko Oinarriak arautzen dituen Legean, Toki Administra-

zioari buruzko Foru Legean eta lege honetan bertan, nahitaez bete behar dituzten eginkizun politiko eta administrazioen definizio zehatza.

3. "Nahikotasun finantzarioaren" printzipioa honela ulertuko da: toki entitate batek gaitasun ekonomikoa izatea berari exekutatzeko dagozkion eskumenei modu egokian aurre egiteko, bai eta eskuordetu zaizkion beste eskumen guztiei ere.

4. Foru lege honek Nafarroako toki entitateen egitura berria ezartzeko mekanismoak planteatzen ditu, bai eta egitura hori osorik eta erabat ezartzeko prozedurak eta programazioa ere, eta horrek Foru Komunitaterako toki mapa berria taxutzea dakar berekin.

5. Aurreikusitako toki entitateetako bakoitzerako foru lege honetan ezartzen dena betetzea eta unean-unean indarra duten legezko arauekin bateragarri egitea Nafarroako Parlamentuaren eskumena izanen da, behar diren lege-arauak aldatuz, eta Nafarroako Gobernuari dagokio, berriz, erregelamenduz garatzea.

Bigarren artikulua.

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen aldaketa.

Bat. 3. artikulua aldatzen da. Hona testu berria:

"3. artikulua.

1. Udalez gain, honako hauek ere Nafarroako toki enteen izaera dute:

a) Kontzejuak.

b) Eskualdeak.

c) Nafarroako Errege Bardeako Komunitatea, Aezkoa Ibarreko Komunitatea, Erronkari Ibarreko Mankomunitatea, Zaraitzu Ibarreko Unibertsitateak eta foru lege honek indarra hartzen duenean herri ondasunen jabe edo administratzaile diren gainerrako korporazio tradizionalak.

d) Mankomunitateak.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak foru lege honi jarraikiz gaurkotuko ditu horretarako sortutako toki entitateen erregistroko inskripzioak, bertan adieraziz erregelamenduz ezartzen diren datuak"

Bi. 29. bis artikulua gehitzen da. Hona testua:

"29. bis artikulua.

Nafarroako Gobernuak, legez berak gauzatu beharrekoak diren eskumenak toki entitateei eskuordetzen dizkienean, eskumen horien finantzaketa osoa bermatu beharko du"

Hiru. 30. artikulua aldatzen da. Hona testu berria:

“30. artikulua.

1. Udalak kontzejuei eskuordetzen ahalko die, kontzejuek onartzen badute, udalaren eskumene-koak diren obrak egitea edo zerbitzuak ematea, kontzeju horienak diren interesei eragiten badiete, halako moduz non kudeaketa publikoaren eragin-kortasuna hobetu egingen den eta herritarren parte-hartzea ere handiagoa izatea lortuko den. Inoiz ere ez dira kontzejuei eskuordetzekoak izanen udalen hirigintza-eskumenak.

2. Era berean, kontzejuek ere, bere eskumene-koak dituzten gaitan, eskuordetzen ahal dizkiete eskumenak udalei.

3. Udalek beren eskumenak edo eman beharreko zerbitzuen kudeaketa eskuordetu ahal izanen dizkiete parte diren eskualdeei, batasun tradizionalei edota mankomunitateei. Eskuordetzeko erabakiak haren eragin-eremua, edukia, baldintzak eta iraupena zehaztu beharko ditu, bai eta eskuordetzea egiten duen Administrazioak beretako gordetzen duen kontrola, eta, halakorik dagoenean, eskualdatzen dituen giza baliabideak eta bitarteko material eta ekonomikoak; kasu guztietan, eskuordetzeak atxikirik izanen du behar adinako finantzaketaren eskuordetzea ere.

4. Mankomunitate batekoak diren udalek, gainera, eskualde berekoak izan behar dute. Udal batek ezin izanen ditu bere zerbitzuak mankomunitatu bera sartuta dagoen eskualdekoak ez diren beste udal batzuekin.

5. Foru Komunitateko Administrazioak udalei edo eskualdeei eskuordetu ahalko diete beren interesei dagozkien gaien arloko eskumenen erabilera, baldin eta horrela hobetu egiten bada kudeaketa publikoaren eraginkortasuna eta efizientzia, administrazio-bikoiztasunak kentzeko lagungarria bada, aurrekontu-egonkortasunari eusten bazaio eta hobetu egiten bada herritarrek afera publikoetan duten parte-hartzea. Eskuordetze-akordioak zehaztu egin behar ditu eskuordetzearen irismena, edukia, baldintzak eta iraupena, bai eta eskuordetzea egin duen administrazio publikoak beretzat erreserbatzen duen kontrola. Eskuordetzearekin batera, eskuordetutako zerbitzua emateko behar adinako finantzaketa ere eman beharko da”

Lau. 31. bis artikulua gehitzen da. Hona testua:

“31. bis artikulua.

1. Behin foru lege hau onetsita, lantalde bat osatuko da, honakoak izanen dituena kide: Nafarroako Gobernuoko Toki Administrazioiko Departam-

entuko bi ordezkari; Parlamentuan diren parlamentu-talde bakoitzeko ordezkari bana; Nafarroako toki entitateetako ordezkariak, hain zuzen ere bat merindade bakoitzeko, Iruñerria izan ezik, zeinak bi ordezkari izanen baititu; eta Nafarroako udalen elkarte edo federazioen ordezkari bat.

Talde horrek izena izanen du “Toki Administrazioaren eskumenak aztertze talde interinstituzionala”, eta helburu izanen du toki entitateek zer eskumen propio eta inpropio dituzten aztertzea, bai eta proposamen berri bat prestatzea ere zehaztuko duena zeintzuk diren toki entitateen “eskumen propioak” eta zeintzuk Nafarroako Gobernuak toki entitateei “eskuordetzeko moduko eskumenak”

Lantalde horrek, era berean, kontzejuentzako eskumen-banaketarako proposamen bat ere egingen du.

2. Indarrean den legeditik ondoriozta daitekeenez, udalei eskuordetzen ahal zaizkien eskumenak edota udalei eskumen propio gisa esleia dakizkienak honakoak dira: errolda, katastroa, ur hornidura, saneamendua, argiteria publikoa, bideen garbiketa, hondakinen bilketa eta tratamendua, hilerria eta hileta-zerbitzuak, udal artxiboa, museoak, ondare materiala eta historiko-artistikoa, gizarte-zerbitzuak eta bergizartratzea, oinarrizko osasun laguntza, bake epaitegiak, hirigintza eta etxebizitza-sustapena, landa-kamino eta -bideen kontserbazioa, bide publikoak, ingurumena, haur hezkuntza (lehenengo zikloa), musikaren eta hizkuntzen irakaskuntza, irisgarritasuna, segurtasuna, suteak, babes zibila, pertsonen hiri garraioa, trafikoa, kultura, kirola, hizkuntza-politika, genero-berdintasuna, hirugarren adina, immigrazio-politikak, aisia, liburutegia, turismoa, merkataritza eta kontsumitzaileen defentsa, garapen ekonomikoa, gizarte-garapena, gazteria, garapenerako lankidetzatza, politika energetikoa, nekazaritza-jarduerak, udal-festak, taxiak, azokak, hiltegiak eta animaliak.

3. “Toki Administrazioaren eskumenak aztertze talde interinstituzionalak”, urtebeteko epean, toki entitateei esleitu beharreko eskumenak jasoko dituen proposamen bat aurkeztuko du Parlamentuan. Proposamen hori, gero, Parlamentuan tramitatu eta onetsi ondoren, lege honetara ekarriko da”

Bost. 33. artikulua edukia osorik kentzen da.

Sei. 42. eta 43. artikulua kentzen dira.

Zazpi. 46. bis artikulua gehitzen da. Hona testua:

“46. bis artikulua.

1. Nafarroako Foru Komunitateak zenbait udal biltzen dituzten entitateak sortzen ahalko ditu,

eskualde izena izanen dutenak, eta dituzten ezau-garriengatik eskatzen dutena zerbitzu komunak ematea.

2. Eskualdeen sorrera lege hau onetsi ondoren hasiko den prozesu baten bidez egingen da. Prozesuan Nafarroako udal guztiek hartuko dute parte, bakoitzak bere eskualde berean sartzeko modukoak diren udalekin batera.

3. Honakoak dira definitzen ahalko diren eskualdeak:

- Larraun-Leitzarar (Goizueta, Areso, Leitza, Arano, Araitz, Betelu, Larraun, Lekunberri, Basaburua, Imotz);

- Baztan-Malerreka (Ezkurra, Eratsun, Saldias, Labaien, Zubieta, Ituren, Urrotz, Oitz, Donamaria, Elgorriaga, Doneztebe, Bertizarana, Sunbilla, Arantza, Igantzi, Etxalar, Lesaka, Bera, Zugarramurdi, Urdazubi, Baztan, Ultzama, Atetz, Odieta, Lantz, Anue);

- Pirinioak (Erro, Auritz, Orreaga, Luzaide, Orbaizeta, Orbara, Aria, Garralda, Hiriberri, Aribe, Orotz-Betelu, Garaioa, Abaurrepea, Abaurregaina, Otsagabia, Itzaltzu, Ezkaroze, Jaurrieta, Orontze, Espartza Zaraitzu, Sartze, Gorza, Galoze, Nabaskoze, Uztarroze, Izaba, Urzainki, Bidankoze, Erronkari, Garde, Burgi, Gazteluberri);

- Sakana (Ziordia, Olazti, Altsasu, Urdiain, Iturmendi, Bakaiku, Etxarri Aranatz, Ergoiena, Arbizu, Lakuntza, Arruazu, Uharte Arakil, Irañeta, Arakil, Iruztzun);

- Agoitz-Zangoza (Artzibar, Urraulgoiti, Lizoain-Arriasoiti, Longida, Agoitz, Urrotz, Itzagaondoa, Untziti, Urraulbeiti, Erromantzatua, Ibargoiti, Irunberri, Esa, Ledea, Xabier, Zangoza, Oibar, Leatxe, Zare, Ezprogi, Leotz, Lerga, Eslaba, Galipentzu, Kaseda);

- Iruñerria (Esteribar, Olaibar, Ezkabarte, Juslapeña, Iza, Olo, Goñi, Olza, Orkoién, Berrioplano, Berriozar, Ansoain, Villava, Huarte, Burlada, Egüés, Aranguren, Monreal, Noain, Beriain, Unzue, Tiebas, Biurrun, Galar, Cizur Menor, Zizur Mayor, Barañain, Pamplona);

- Tafalla (Legarda, Uterga, Muruzabal, Adios, Ukar, Tirapu, Eneritz, Añorbe, Obanos, Artaxoa, Puiu, Barasoain, Garinoain, Orisoain, Artaxoa, Tafalla, Erriberri, San Martin Unx, Beire, Uxue, Pitillas, Santakara, Murillo el Fruto, Zarrakaztelu, Mérida, Murillo el Cuende, Caparroso);

- Izarbeibar-Etxauri (Etxauri, Ziritza, Bidaurreta, Zabaltza, Etxarri, Belaskoain, Girgillao, Gares, Artazu, Mañeru, Zirauki, Mendigorria, Larraga, Berbintzana, Miranda Arga);

- Lizarra (Larraona, Eulate, Aranaratxe, Ameskoabarrena, Lokiz, Allin, Abartzuza, Deierrri, Lezaun, Gesalatz, Villatuerta, Lizarra, Oteitza, Allo, Lerin, Aiegui, Aberin, Morentin, Deikaztelu, Arellano, Arroitz, Iguzkitza, Villamayor de Monjardín, Lukin, Barbarin, Los Arcos, Elizagorria, Santsol, Torres del Río, El Busto, Piedramillera, Armañanzas, Bargota, Viana, Aras, Metauten, Murieta, Antzin, Abaigar, Oko, Legaria, Olexoa, Etaiu, Sorlada, Mues, Lana, Zúñiga, Mendaza, Nazar, Mirarfuentes, Espronzedo, Torralba del Río, Aguilar Kodes, Azuelo, Genevilla, Cabredo, Marañón y Lapoblación);

- Goi Erribera (Mendabia, Sesma, Lodosa, Sarataguda, Cárcar, Andosilla, San Adrián, Faltzes, Azkoién, Martzilla, Azagra, Funes, Alesbes, Milagro eta Cadreita);

- Erribera (Valtierra, Arguedas, Corella, Castejón, Tutera, Fitero, Cintruénigo, Cascante, Murchante, Monteagudo, Tulebras, Barillas, Cabanillas, Fontellas, Ablitas, Ribaforada, Fustiñana, Buñuel y Cortes).

4. Edozein modutan, udal bakoitzak erabaki beharko du eskualde horietakoren batean sartu nahi duen eta zeinetan, betiere eskualde horrekin muga geografikorik baldin badu.

5. Udal bat eskualde batean sartzeko behin betiko erabakiak borondatezkoa izan behar du, eta honako prozedura hauetakoren bat erabiliko da:

- Udalaren edo kontzeju irekiaren akordioa, gehiengo osoz hartua.

- Tokian tokiko erreferendum baten bidez, eskualdean sartzeko aldeko botoek, betiere, emandako botoen % 51 egiten badute, eta erroldatutako biztanleen gutxienez ere % 50ek hartu badu parte.

6. Behin argi zehaztuta zein diren bai udalen bai Nafarroako Gobernuaren eskumenak, bi administrazioek eskualdeei esleitzen ahalko dizkiete egoki irizten dizkieten eskumenak.

7. Eskualdeen finantzaketa transferentziak abiapuntu hartuta egingen da, hala Nafarroako Gobernuarenak nola eskualdeko udalenak, esleituta dituzten eskumenen arabera.”

Zortzi. Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 61. artikulua aldatzen da. Hona testu berria:

“61. artikulua.

1. Nafarroako Gobernuak berariazko inbertsio-planak ezarriko ditu obren finantzaketa eta exekuziorako; obra horien helburu nagusia izanen da bermatzea nahitaezkoak diren udal zerbitzuak emanen direla.

2. Toki inbertsioetako planak lau urterako ezarriko dira, udal hauteskundeak izan eta hurrengo urtetik aurrera kontatzen hasita.

3. Toki inbertsiorako planak obren zerrenda bat izanen dute, toki entitateek proposatu eta Nafarroako Gobernuak, administrazio biek negoziatu eta akordioa lortu ondoren, onetsiak.

4. Toki entitateak izanen dira ahalmena izanen dutenak erabakitzeke zer exekuzio izanen duten planetan onetsitako obrek, exekuziorako ezarria duten lau urteko epean betiere, eta behin Toki Administrazioiko Departamentuarekin adostuta.”

Bederatzi. Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 65. artikulua aldatzen da. Hona testu berria:

“65. artikulua.

1. Toki Araubideko Foru Batzordeak kide hauek izanen ditu: batzordeburua, hain zuzen ere toki araubidearen arloan eskumena duen Nafarroako Gobernuko kontseilaria; Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioiko zazpi ordezkari, Nafarroako Gobernuak izendatuak; eta toki entitateek hautatutako zazpi ordezkari, hain zuzen ere bat merindade bakoitzeko, Iruñerria izan ezik, zeinak bi ordezkari izanen baititu, eta Nafarroako udal federazioetako edo elkarteetako ordezkari bat. Era berean, idazkari bat ere izanen du, lehendakariak batzordekideen artean hautatua.

2. Batzorde iraunkorraren osaketa erregelamenduz finkatuko da.

3. Batzordearen bilkuretara teknikariak ere joaten ahalko dira, teknikari gisara, aldeek izendatuta.”

Hamar. Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari 70. bis artikulua gehitzen zaio. Hona testua:

“70. bis artikulua.

1. Toki entitateen eskumen ororen gainean egiten ahalko dira udalen arteko lankidetzak-hitzarmen edo -akordioak; betiere, zerikusia duten toki entitate guztietan lortzen badute osoko bilkuraren baimena eta onespina.

2. Udalek eskumen propioak eskuordetzen ahalko dizkiete eskualde bereko zenbait udalen artean sortutako mankomunitateei edo eskualdeari berari zuzenean.

3. Ezin izanen zaio udal eskumenik eskuordetu udala parte den eskualdeaz kanpoko mankomunitate bati.

Hamaika. 80. artikulua aldatzen da. Hona testu berria:

“80. artikulua.

1. Osoko bilkurak publikoak dira. Hala ere, gai batek Konstituzioaren 18.1 artikulua aipatzen duen herritarren oinarrizko eskubidea ukitzen ahal badu, gai horren eztabaida eta bozketa isilpekoak izan daitezke, gehiengo osoz hala erabakitzen denean.

2. Gai zerrendako azken puntua amaitutakoan, korporazioburuak udal intereseko gai zehatzei buruz hitz egiteko txanda eman diezaioke bertaritutako publikoari. Korporazioburuari dagokio txanda hori irekitzea eta ixtea.

3. Kasu berezietan, korporazioburuak, gai zerrendako puntu bat eztabaidatu ondoren, publikoak parte har dezala erabaki dezake, nahiz eta puntu hori ez izan gai zerrendako azkena; parte-hartze hori udal taldeetako eledunek beren hitzaldiak behin amaituta dituztenean izanen dira, eta bozketaren aurretik. Zinegotziek, nahi izanez gero, publikoko jendearen parte-hartzeen ondoren, erreplikarako eskubidea izanen dute.

4. Publikoak hitz egiteko eta parte hartzeko prozedura horrek, erabili ahal izateko, udalaren erregelamendu organikoan behar bezala jasota beharko du.”

Hamabi. 92. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“92. artikulua.

1. Nafarroako toki entitateek ahal den informazioirik zabalena eskainiko dute bere jardunaz, eta herritar guztiek herriko bizitzan parte hartzea erraztuko dute. Era berean, elkarteak bultzatu eta herritarrek Toki Administrazioan parte hartzeko erakundeak sustatuko dituzte. Parte hartzeko elkarte eta erakundeen eta toki entitateen arteko harremanak erregelamendu organiko baten bidez arautuko dira.

2. Nafarroako toki entitateek herritarren parte-hartzeari buruzko ordenantza bat onesten ahalko dute, non arautuko diren zer-nolakako harremanak izanen dituzten toki entitatearekin pertsona indibidualak eta herritarren parte hartzea helburu duten elkarte nahiz erakundeak.

3. Aipatutako partaidetza moduak garatzeko, tokian tokiko elkarte eta erakundeek udal ekitaldiei buruzko ahalik eta informazio zabalena emanen zaie, eta bultzatuko da entitatearen kudeaketan parte har dezaten, aurreko idatz-zatian xedatutakoaren arabera. Horretarako, toki entitateak onar-

tzen dituen duten herritarren partaidetza-elkartek onura publikoko deklarazioa jasotzen ahalko dute.

4. Toki entitateek, eta bereziki udalek, informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera elkarrengile bultzatu beharko dute, herritarren partaidetza eta herritarrekiko komunikazioa errazteko, agiriak aurkezteko eta herritarren kontsultak, inkestak nahiz administrazio-izapideak egiteko kasuko

lege-esparruaren arabera.

5. Zerbitzu jarduerak libreki jarri eta betetzeari buruzko arauen esparruan sartutako zerbitzu jarduera bat jarri eta betetzeko prozedura eta tramiteen kasuan, zerbitzu emaileek leihatila bakarra erabiliz bete ahal izanen dituzte, bide elektronikoaz baliatuz eta urrutitik, zerbitzua emateko erabiltzen diren tokiak edo ekipoa ikuskatzeko tramitea denean salbu.

Era berean, toki entitateek sustatuko dute zerbitzuaren emaileek aukera izan dezaten leihatila bakarrean lortzeko jarduera jarri eta betetzeko behar diren informazioa eta inprimakiak, bai eta euren eskaerei dagokienez agintari eskudunek emandako ebazpenen eta gainerako jakinarazpenen berri izateko ere.

6. Foru Komunitateko administrazioak laguntza eman beharko die artikulu honetako 4. eta 5. idatzatietan ezarritakoa behar bezala garatu ezinik gertatzen diren entitateei, ekonomia eta kudeaketa arloan gaitasunik aski ez badute.

7. Toki entitateek bermatu beharko dute Nafarroako herritarren eskubide linguistikoei buruzko araudia beteko dela leihatila bakar elektronikoaren erabileran, bai eta herritarrek parte hartzeko sortzen joaten diren gainerako bide guztietan ere.”

Hamahiru. 92. bis artikulua gehitzen da. Hona testua.

“92. bis artikulua.

Toki entitateak, progresiboki, aurrekontu parte-hartzaileak deiturikoak inplantatzen joaten ahalko dira, horrelako aurrekontuak egitea funtsezkoa baita herritarrek toki entitateetan parte har dezaten sustatzeko. Horretarako, parte hartzeko metodologia erabaki beharko dute herritarren parte-hartzeari buruzko udal ordenantzan.”

Hamalau. 93. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“93. artikulua.

1. Herritarrek eskubidea izanen duten toki entitateen organoen bilkura publikoetara joateko.

2. Udal batean erroldatutako herritarrek aukera izanen dute beren izenean parte hartzeko bere udalaren batzorde informatiboetan, hizpidearekin baina botorik gabe. Horretarako, udal-erregistroan aurkeztu beharko dute eskakizuna, eta beren datuak adierazi, batzorde informatiboaren bileren deialdiak jaso ahal izateko, kasuan kasuko gai zerrendarekin batera eta toki entitateak ezarritako moduan. Aukera hori herriko erregelamendu organikoan jaso beharko da.

3. Bileren deialdiak, korporazioko kideei jakinarazten zaien une berean, toki entitatearen ediktu-oholean iragarri beharko dira, eta toki entitatearen webgunean.”

Hamabost. 94. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“94. artikulua.

1. Legeak agindutako kasu eta moduetan jakinarazi edo argitara emateaz gain, toki entitateek beren gobernu- eta administrazio-organoei emandako ebazpen eta akordioen laburpen bat beren ediktu-oholean eta beren webgunean argitaratu beharko dute.

2. Horrezaz gain, berriazko legediarekin bat, toki kudeaketari buruzko informazio orokorreko aldizkari bat ere argitaratzen ahalko dute, eta bestelako baliabide grafiko edo ikus-entzunezkoak erabili ere bai.

Hamasei. 96. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“96. artikulua.

1. Herri-kontsulta bidez, edozein gairi buruz galdetzen ahalko da, baldin eta udalaren eskumen propioa eta toki-izaerakoa bada, eta herritarren interesetarako garrantzi bereziak bada.

2. Legediak ez duenean uzten gai zehatzen bati buruz erreferendum loteslerik egiten, kontsultarako herri-bozketak egiten ahalko dira.

3. Edozein kasutan, herri-kontsultan arauok errespetatuko dira:

a. Hauteskunde-errodan dauden herritar guztiek hartzen ahalko dute parte.

b. Deialdiak argi eta garbi adieraziko du zein izanen den galdera edo zein izanen diren galderak, eta kontsulta noiz eta non egin behar den ere bai.

c. Erreferenduma loteslea denean, Estatuko Gobernuaren baimena Nafarroako Gobernuaren bidez eskatuko da, eta Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko da. Nafarroako Foru

Komunitatean argitaratzen diren egunkarien bidez eman beharko da ezagutzera erreferenduma, gutxienez ere bost egun lehenago.

d. Kontsulta sufragio berdin, zuzen eta sekretu bidez eginen da, eta erantzunak baieztakoak, ezeztakoak ala zuriak izanen dira. Udalaren Osoko Bilkurari dagokio boto-txartelak, bozketarako gutun-azalak eta eratze- eta zenbaketa-aktak onestea.

e. Korporazioan ordezkariak duten alderdi politikoek, koalizioek, federazioek edo hautesle-elkarrekin ordezkari bat izendatzen ahalko dute kontsultaren buru egiten duen eta zenbaketatuz arduratuko den mahaian.

4. Foru lege batek, aurreko idatz-zatietan ezarritakoari jarraikiz betiere, toki entitateetan herri-kontsultak egiteko prozedura arautuko du.”

Hamazazpi. 227. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“227. artikulua.

1. Toki entitateek administrazio klausula orokorren orriak eta agindu tekniko orokorren orriak ezarri ahalko dituzte. Orri horiek onestea Osoko Bilkurari edo entitatearen organo gorenari dagokio.

Administrazio klausula partikularren orriek eta agindu tekniko partikularren orriek ezin izanen dute izan orri orokorretan ezartzen denaren aurkako hizpakerarik, salbu eta orri horiek onesteko organo eskudunak baimentzen dituen kasuetan.

2. Toki entitate batek edo batzuek edo haiei lotuta dauden edo menpekoak diren entitate edo erakundeek salmenta-zentralak sortu edo eratzten badituzte edo Nafarroako beste administrazio publiko batzuek sustatutakoetara atxikitzen badira, aipatu zentralak lizitazio bakarrean entitate baten edo batzuen kontratu bat edo batzuk adjudikatu ahalko dituzte. Horretarako, loteak eginen dituzte irizpide geografikoei, ekonomikoei, prestazioen homogeneotasunari edo bestelako arrazoiei erreparatuz, betiere adjudikazio-hartzaileak hautatzeko edo entitateei behar dituzten prestazioak emateko aukera eman beharko dutenak, eragin-kortasunaren printzipioarekin bat.

Obra, hornidura edo laguntza kontratu batzuk batera baina lote berezietan adjudikatzen badira, horiek denak edo horien parte bat ez direla aldi berean eginen ezartzen ahalko da, eta lizitazioarekin exijitu ahalko zaie lote batzuetarako edo guztietarako eskaintzak aurkez ditzaten. Nolanahi ere, hori guztia zehaztu beharko da administrazio klausula partikularren orrian edo kontratuaren baldintzetan eta lizitazioaren iragarkian adierazi beharko da.

3. Larrialdiko espedienteen tramitazio berezian, kontratazio organoa entitateko burua izaten ahalko da kasu guztietan, zeinak ondoren egiten den lehenbiziko osoko bilkuran eman beharko baitu egindakoaren berri.

4. Toki entitateek, lehiaketak egitean dituztenean zenbait udal-lan edo -zerbitzu kudeatuko dituzten enpresak edo entitateak kontratatuzko, klausulak jartzen ahalko dituzte puntuazio handiagoa emateko zenbait gizarte-arlotako jarduketari, zeinak baldintza-orrietan jasoko baitira. Gizarte-klausulatzat hartuko dira, besteak beste, lan-hitzarmen bidezko lan-harreman justua planteatzen dutenak kontratatutako enpresaren eta bere enplegatuen artean; bidezko merkataritzatik datozen produktuen erabilera proposatzen dutenak; ingurumenaren zaintzarako neurriak edo planak planteatzen dituztenak; kontratatutako enpresaren lanpostuen kontratazioan genero berdintasuna sustatzen dutenak; euskara jakitea eta erabiltzeko gaitzea bultzatzen dutenak, bai eta normalizazio linguistikoa bultzatzen dutenak bultzatzen dutenak ere; energia alternatibo ez-kutsagarriak erabiltzea planteatzen dutenak, eta Nafarroako Kontratu Publikoari buruzko ekainaren 9ko 6/2006 Foru Legearen 49. artikuluan jasotako gainerako guztiak.”

Hemezortzi. 259. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“259. artikulua:

Nafarroako toki entitateek beren eskumenak erabili eta esleituak dituzten helburuak bete ditzaten, toki ogasunei behar adina baliabide ekonomiko emanen zaizkie, betiere kontuan hartuta finantza-nahikotasunaren printzipioa.”

Hemeretzi. 260. artikulua aldatzen da. Hona testu berria.

“260. artikulua.

1. Nafarroako toki entitateetako ogasunek hauek izanen dituzte diru iturburu: entitatearen beraren tributu propioak, Nafarroako Foru Komunitateko eta Estatuko tributuetatik dagokien parteak, eta bestelako baliabide batzuk, Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko Foru Legearekin bat datozenak eta lege horretan ezarritako irismenarekin.

2. Toki entitateen tributu propioak Nafarroako Toki Ogasunei buruzko martxoaren 10eko Foru Legean zehaztutakoak izanen dira; foru lege hori, behin lege hau onetsita, berrikusi eta gaurkotu egin beharko da.

3. Nafarroako Foru Komunitateak, transferentzia arrunten bidez, guztira dituen tributu bidezko

diru-sarrereren gutxienez ere % 13 helaraziko die Nafarroako toki ogasunei, horiek aurre egin ahal izan diezaieten beren eskumenak betetzearen ondorioz dituzten gastuei.

4. Nafarroako Gobernuarenak izanda ere toki entitateek beren gain hartutako eskumen jakinak konpentsatzeko ematen diren diru-laguntza finalis-tak kendu egiten dira. Gastu hori ordainduko da banatuz Nafarroako Foru Komunitateak tributu bidez urtean dituen diru-sarrereren ehuneko jakin bat, gorago aipatu dena.

5. Lau urteko planetan onetsitako obra eta azpiegiturak transferentzia arrunt horrekin finan-tzatuko dira, Nafarroa ko Foru Komunitatearen tri-butu bidezko diru-sarreretatik aipatu den ehuneko-aren arabera. Toki entitateek beren kasa erabakiko dute zer oinarritzko azpiegitura eta obra eginen diren ekitaldi bakoitzean, Nafarroako Gobernuak transferitutako kapitala kontuan hartuta.

Aurrekoa ez da eragozpen izanen Nafarroako Gobernuak, toki entitateekin lankidetzan, Nafarro-ako udaletan egin beharreko oinarritzko azpiegitu-ren plan estrategiko bat onesteko, lege honetako 61. artikuluan jasotzen den moduan.”

Hogei. 260. bis artikulua gehitzen da. Hona tes-tua.

“260. bis artikulua.

1. Ekitaldi bakoitzeko aurrekontuen legean eza-rriko da Nafarroako Foru Komunitatean urtean tri-butu bidez izaniko diru-sarreretatik zer proportzio zehatz bideratuko den toki entitateen finan-tzaketara; ehuneko hori ez da inola ere izanen eki-taldi horretarako aurreikusitako tributu bidezko diru-sarrera guztien % 13 baino txikiagoa.

2. Kontuen Ganberak, aldizka, toki entitateen eskumeneoak diren zerbitzu publikoen gastua aztertuko du, eta, horren emaitza gisa, kalitate- eta gastu-estandarrek proposatuko ditu, zeinak egu-neratuko eginen diren aldizka; estandar horien

arabera joango da egokitzen transferentzia arrun-ten banaketa.

3. Honakoak hartuko dira kontuan Nafarroako Gobernuak toki entitateei egin beharreko transferentzien banaketarako irizpide gisa: zer eskumen erabiltzen dituzten toki entitate horiek eta zer kalitate- eta gastu-estandar ezarri dituen Kon-tuen Ganberak entitate horietako bakoitzarentzat; udal bakoitzaren behar ekonomikoa, behin toki-tri-butuen bidez izandako diru-sarrerak kenduta, iriz-pide dela betiere gehiago ematea diru-sarrera gut-xien izan dituenari; eta udalerrriaren biztanle-kopurua.

Hogeita bat. 274. bis artikulua gehitzen da. Hona testua.

“274. bis artikulua.

Kontuen Ganberak urtero auditatuko ditu.5.000 biztanle baino gehiagoko toki entitate guztiak, edota urteko aurrekontua bost milioi euro baino handiagoa dutenak”

Xedapen iragankor berria.

1. Lege-aldaketa honek indarra hartu eta hurrengo aurrekontu ekitaldia amaitzen denean, Nafarroako toki entitateen aurrekontuak ebalua-tzeko talde bat eratuko da, Toki Administrazioiko Departamentua buru duela. Talde horren eginkizu-na izanen da aztertzea transferentzien esleitze berria eta banaketa-metodologia, bai eta detekta-tutako akatsen zuzenketa proposatu eta hobez-teko proposamenak aurkeztea ere.

2. Lantalde horretan, Nafarroako Gobernuko Toki Administrazioiko Departamentuak bi ordezkari izanen ditu, Kontuen Ganberak ordezkari bat, eta Nafarroako Parlamentuan une horretan den parla-mentu-talde bakoitzak ordezkari bana; toki entita-teek, halaber, bost ordezkari hautatuko dituzte, hain zuzen ere bat merindade bakoitzeko, Iruñe-ria izan ezik; Iruñerriak bi ordezkari izanen ditu, eta Nafarroako udalen elkarte edo federazioek ordezkari bat.

E saila:
JABELDURAK, MOZIOAK ETA ADIERAZPEN POLITIKOAK

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da beharrezkoak diren neurriak har ditzan, Cintruenigoko udal dermioan Iruña-Madril errepideko bidegurutzearen alternatibako lanak lehenbailehen egiteko.

SUSTAPEN BATZORDEAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Sustapen Batzordeak, 2013ko maiatzaren 21ean egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da beharrezkoak diren neurriak har ditzan, Cintruenigoko udal dermioan Iruña-Madril errepideko bidegurutzearen alternatibako lanak lehenbailehen egiteko".

Legebiltzarreko Erregelamenduko 114. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratadain agindu dut. Honakoa du testua:

"Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du beharrezkoak diren neurriak har ditzan, Cintruenigoko udal dermioan Iruña-Madril errepideko bidegurutzearen alternatibako lanak lehenbailehen egiteko, puntu horretako istripu-kopuru handiaren arazo larriari konponbidea emate aldera".

Iruñean, 2013ko maiatzaren 21ean

Lehendakaria: Alberto Catalán Higuera

